



(Данас, 27, 8. 2012)

У последњих неколико година се доста прича о пропадању Америке и о томе да ће Кина заузети њено место. Они који тврде да Америка пропада треба то да поткрепе јаким аргументима у економском смислу. И поред свих својих недаћа (које би многе земље радо замениле за своје) САД су и даље мотор-покретач индустрије и иновације, а можда постају и сила у области енергетике.

Пре ће бити да америчку доминацију на глобалној сцени угрожава подељеност у унутрашњој политици какву САД нису имале у својој историји. Држава чији се народ традиционално поносио собом због своје практичности пролази кроз исцрпљујући период „нових идеја“, претераног теоретисања, те тако ниподаштава практичне идеје које потичу од конструктивне интеракције с политичким противницима.

Пошто у унутрашњој политици има све мање компромиса и колегијалности, настали су нови изазови и у интеракцији Америке и света. Учесници спољнополитичке дебате у САД уздижу јачег, али не нужно мудријег. Америчка вештина, када је реч о дипломатском ангажману, односно способност да разговара с различитим странама, а да притом свој став задржи, у великој мери је замењена склоношћу ка гласним говорима, упирању прстом, арогантношћу и оптуживању. Државе су обично поздрављале и чак прижељкивале ангажман Америке. Сада је већа вероватноћа да је се поједини боје.

Али пре него што САД предају међународно лидерство Кини, било би корисно сагледати унутрашњу политичку подељеност Кине и њену неспособност да успостави равнотежу између унутрашње политике и својих све већих одговорности на глобалној сцени. Проблеми САД у односу на проблеме Кине изгледају тривијално.



Током последњих неколико година Кина је све више увучена у расправу у стилу XIX века с неколико својих јужноазијских суседа због сукоба око Јужног кинеског мора. Пре него што неко почне да жали због невољности Америке да се удуби у књиге о историји, може да се просветли ако посматра Кину како сада систематично компликује своју улогу у региону... Зарад чега?

Захтеви Кине којима се у суштини тражи да се читаво Јужно кинеско море преобрати у Јужно кинеско језеро, представља наслеђе Кине из времена Чанг Кај Шека. Кина, којој цео свет завиди због културе и достигнућа, данас ратује речима и неколиким ратним бродовима са готово свим својим јужним суседима због питања које захтева међународне преговоре.

Бирачко тело које осуђује „слабост“ и захтева чврстину од политичких лидера представља кључни фактор. Међу 500 милиона корисника интернета у Кини, на пример, наслућује се приметан пораст националног сентимента, који се одражава у жестокој критици „слабости“ званичника када је реч о одбрани кинеских интереса.

Кинеска влада је изузетно осетљива на такве нападе. Ако неки блогер критикује Владу зато што забрањује вежбе Фалун Гонг, или ако тај исти блогер подржава опозицију на Тибету, „веб-полиција“ јури на место потенцијалног злочина. Али ако се на блоговима постављају националистички захтеви, Влада то поздравља.

Кина је везана у чвор

Пише: Кристофер Хил
среда, 29 август 2012 10:23

